

Νευρο-Ασαφής Έλεγχος & Εφαρμογές

Εργαστηριακή Άσκηση

Q Learning

Όνομα: Μάριος Παπαχρήστου
Αριθμός Μητρώου: 03115101 Σχολή ΗΜΜΥ
e-mail: papachristoumarios@gmail.com

“Incorporating general intelligence, bodily intelligence, emotional intelligence, spiritual intelligence, political intelligence and social intelligence in AI systems are part of the future deep learning research.” – Amit Ray, Compassionate Artificial Intelligence

1 Σκοπός Εργασίας

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι η ανάπτυξη ενός ελεγκτή state-feedback διακριτού χρόνου για τη σταθεροποίηση ενός ΓΧΑ συστήματος με χρήση Q Learning βάσει τετραγωνικού κριτηρίου κόστους. Συγκεκριμένα δίνεται το σύστημα

$$x_{k+1} = Ax_k + Bu_k$$

με δυναμικούς πίνακες

$$A = \begin{pmatrix} 0 & 1 & 0 \\ 0 & 0 & 1 \\ 0 & 0 & 0 \end{pmatrix} \quad B = \begin{pmatrix} 0 \\ 0 \\ 1 \end{pmatrix} \quad (1)$$

Και το τετραγωνικό κριτήριο κόστους άπειρου ορίζοντα

$$J = \sum_{i=0}^{\infty} (x_i^T x_i + \rho u_i^2) \quad \text{για κάποιο } \rho > 0$$

2 Q-Learning

Θέλουμε να βρούμε βέλτιστο ελεγκτή $u_k^* = -Kx_k$ τέτοιο ώστε το σύστημα να είναι ασυμπτωτικά ευσταθές και να ελαχιστοποιείται το κριτήριο κόστους J . Με χρήση ενισχυτικής μάθησης, και συγκεκριμένα Q-Learning, μπορούμε να βρούμε αυτή την είσοδο, **αγνοώντας τη δυναμική του συστήματος (model-free learning)**.

2.1 Πρόβλημα Βελτιστοποίησης

Θέλουμε να λύσουμε το εξής πρόβλημα βελτιστοποίησης

$$\begin{aligned} \min_{u_1, \dots, u_T} \sum_{k=1}^T r_k(x_k, u_k) \\ \text{s.t. } x_{k+1} = f(x_k, u_k) \end{aligned}$$

Στην περίπτωση μας η συνάρτηση $r_k(x_k, u_k)$ είναι η $r_k(u_k, x_k) = x_k^T x_k + \rho u_k^2$. Εισάγουμε την Q-function για την αξιολόγηση μιας πολιτικής K, u_k και της κατάστασης x_k του δυναμικού συστήματος

$$Q_K(x_k, u_k) = \sum_{t \geq k} r_t(x_t, u_t) = r_k(x_k, u_k) + V_K(x_{k+1}) = r_k(x_k, u_k) + x_{k+1}^T P_K x_{k+1} \quad (2)$$

όπου ο όρος $x_{k+1}^T P_K x_{k+1}$ είναι το cost-to-go. Η παραπάνω σχέση μπορεί να λυθεί με δυναμικό προγραμματισμό προκειμένου να λάβουμε την βέλτιστη συνάρτηση $Q_K^*(x_k, u_k)$ από την εξίσωση του Bellman

$$Q_K^*(x_k, u_k) = r_k(x_k, u_k) + V^*(x_{k+1})$$

Όπου

$$V^*(x_k) = \min_u Q_K^*(x_k, u) \quad h^*(x_k) = \arg \min_u Q_K^*(x_k, u)$$

Για την ανεύρεση του βέλτιστου κόστους $J^* = x_0^T P^* x_0$ για το πρόβλημα. Η συνάρτηση ποιότητας μπορεί να γραφεί ως

$$Q_K(x_k, u_k) = z_k^T \begin{pmatrix} I + A^T P A & B^T P A \\ A^T P B & \rho + B^T P B \end{pmatrix} z_k = z_k^T \begin{pmatrix} H_{xx} & H_{xu} \\ H_{ux} & H_{uu} \end{pmatrix} z_k = z_k^T H z_k$$

όπου $z_k = \begin{pmatrix} x_k \\ u_k \end{pmatrix}$ το επαυξημένο διάνυσμα. Η βέλτιστη λύση για την πολιτική K δίνεται ως

$$\frac{\partial Q_K(x_k, u_k)}{\partial u_k} = 0 \iff H_{uu} u_k^* = -H_{xu} x_k \iff u_k^* = -H_{uu}^{-1} H_{xu} x_k \iff K^* = -(H_{uu})^{-1} H_{xu}$$

2.2 Αλγόριθμος Εύρεσης Βέλτιστης Πολιτικής

Επαναληπτικά, για την εύρεση μιας πολιτικής K_{i+1} από την K_i θεωρούμε μια ακολουθία N τυχαίων εισόδων $u_0, \dots, u_{N-1}$. Στη δική μας υλοποίηση θεωρήσαμε $u_k \sim \mathcal{N}(0, 1)$. Θεωρώντας $t_k^{(i)} = (x_k, K_i x_k)^T$ η αναδρομική σχέση γράφεται ως

$$z_k^T H^{(i+1)} z_k = x_k^T Q x_k + u_k^T R u_k + \left(t_{k+1}^{(i)}\right)^T H^{(i)} t_{k+1}^{(i)} = W_k(H^{(i)})$$

Παρατηρούμε ότι ορίζοντας το διάνυσμα $\bar{z}_k = (z_k \otimes z_k)^T$ και $h^{(i)}$ την διανυσματική αναπαράσταση του $H^{(i)}$ έχουμε ότι

$$\begin{pmatrix} \bar{z}_1 \\ \bar{z}_2 \\ \vdots \\ \bar{z}_N \end{pmatrix} h^{(i+1)} = \begin{pmatrix} W_1 \\ W_2 \\ \vdots \\ W_N \end{pmatrix} \quad h^{(i+1)} = \begin{pmatrix} \bar{z}_1 \\ \bar{z}_2 \\ \vdots \\ \bar{z}_N \end{pmatrix}^+ \begin{pmatrix} W_1 \\ W_2 \\ \vdots \\ W_N \end{pmatrix} \quad (3)$$

Όπου Z^+ ο ψευδοαντίστροφος του Z . Το κέρδος τίθεται από τη σχέση του ακροτάτου και η διαδικασία επαναλαμβάνεται την επόμενη εποχή. Επαναληπτικά ο αλγόριθμος συγκλίνει στη βέλτιστη λύση $K_n \rightarrow K^*$ του τετραγωνικού ρυθμιστή με γνωστό μοντέλο (A, B) .

2.3 Υλοποίηση Αλγορίθμου

Στην υλοποίησή μας με MATLAB, η υλοποίηση της παραπάνω διαδικασίας γίνεται με τη χρήση της ακόλουθης συνάρτησης

```
function [ H, K_opt ] = q_learning(A, B, K, Q, rho, Niter, Hprev, x0
    , u_samples)

    % Initialize variables

    x = x0;

    Y = [];
    X = [];

    % Policy Iteration
    for n = 1 : Niter
        u = u_samples(:, n);
        % Calculate quadratic combinations
        phi = kron([x; u], [x; u])';

        % Calculate reward function
        r = x' * Q * x + u' * rho * u;

        % Forward pass to the model
        x = A * x + B * u;
        t = [x; K * x];

        % Calculate new quadratic combinations

        r = r + t' * Hprev * t;

        % Append to matrices
        X = [X; phi];
        Y = [Y; r];

    end

    % Solve Least Squares Problem
    psi = pinv(X) * Y;

    dim = length(x) + length(u);
    H = reshape(psi, dim, dim);

    % Get desired elements
    Hux = H(length(x) + 1 : end, 1:length(x));
    Huu = H(length(x) + 1 : end, length(x) + 1 : end);

    % Policy Improvement - Find optimal value of gain
    K_opt = -inv(Huu) * Hux;
```

end

3 Ιδανική Περίπτωση

Το ζεύγος (A, B) είναι ελέγξιμο και το $(A, Q^{1/2})$ είναι ανιχνεύσιμο. Η εύρεση ελεγκτή $u_k^* = -K^*x_k$ ισοδυναμεί με την επίλυση της Αλγεβρικής Εξίσωσης Ricatti για συστήματα διακριτού χρόνου

$$P = A^T P A - A^T P B (B^T P B + R)^{-1} B^T P A + Q$$

όπου $Q = I \geq 0, R = \rho > 0$ για την ανεύρεση της βέλτιστης εισόδου

$$u_k^* = -(R + B^T P B)^{-1} B^T P A x_k$$

Παρατηρούμε ότι για κάθε P είναι $A^T P B = 0$ επομένως η Ricatti γίνεται για κάθε $\rho > 0$

$$P = A^T P A + I$$

Αντικαθιστώντας λαμβάνουμε

$$p_{ij} = 0 \text{ για κάθε } i \neq j$$

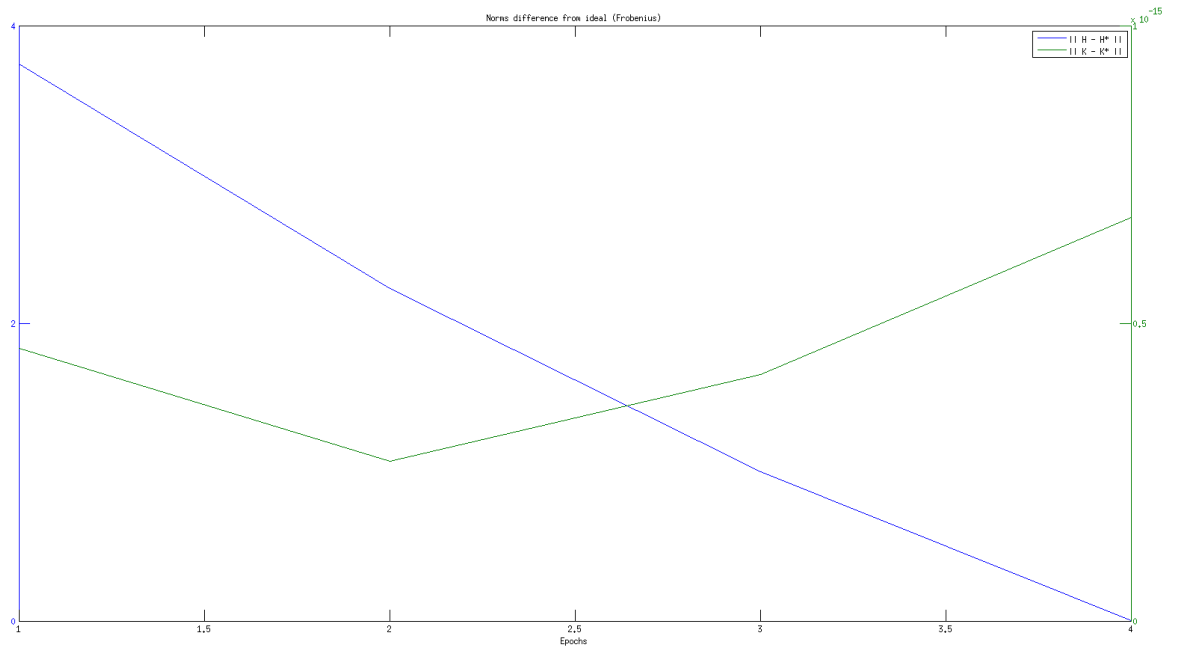
$$p_{11} = 1 \quad p_{22} = p_{11} + 1 = 2 \quad p_{33} = p_{22} + 1 = 3$$

Το οποίο μας δίνει ότι $P = \text{diag}(1, 2, 3)$. Το βέλτιστο κέρδος είναι $K = (0, 0, 0)$ για κάθε $\rho > 0$ επομένως $u_k^* = 0$ και $x_k = \mathbf{0}$. Ο ιδανικός πίνακας H είναι ο $H = \text{diag}(1, 2, 3, 4)$. Το βέλτιστο κόστος είναι

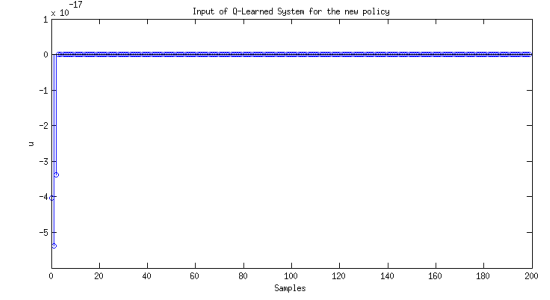
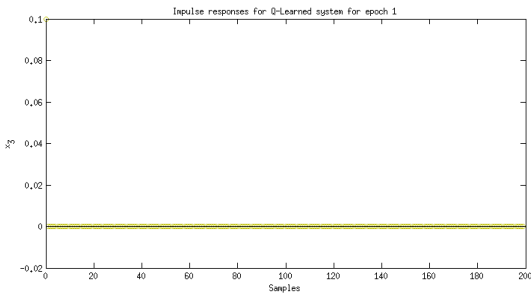
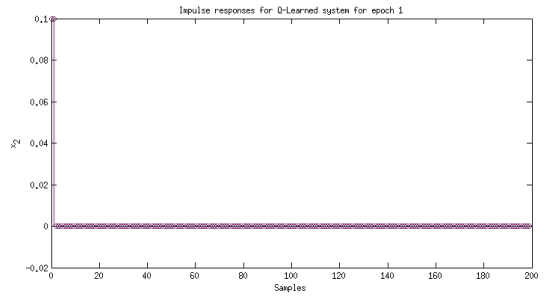
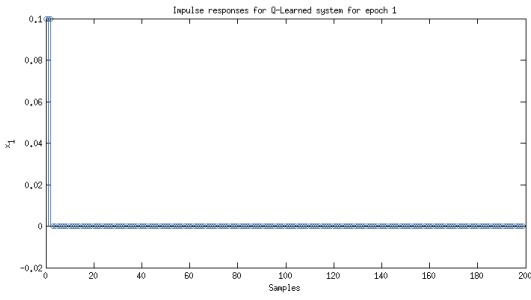
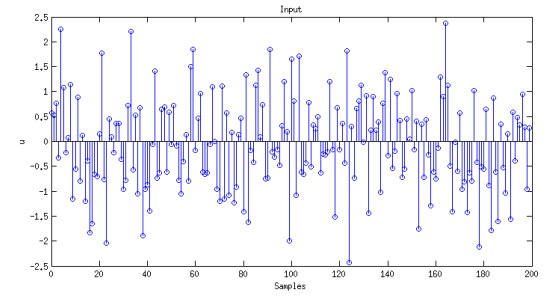
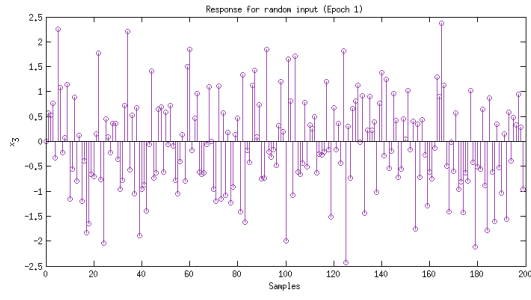
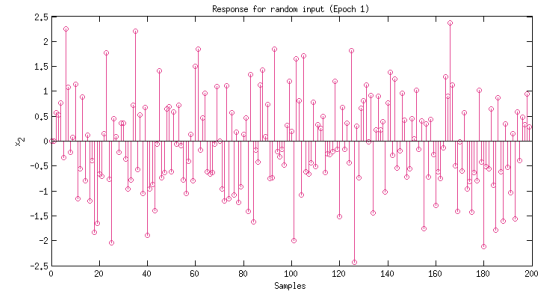
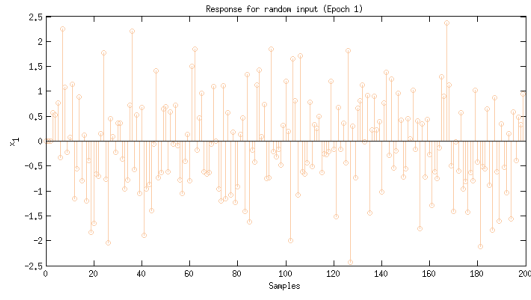
$$J^* = x_0^T P x_0 = x_1^2(0) + 2x_2^2(0) + 3x_3^2(0)$$

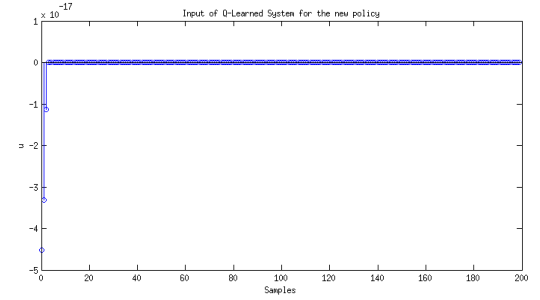
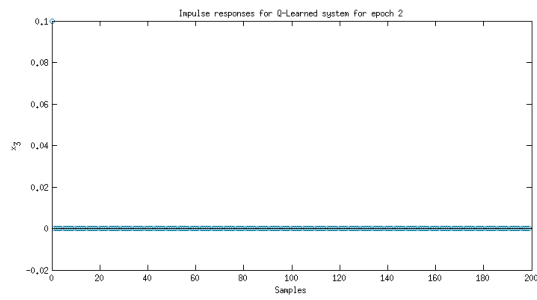
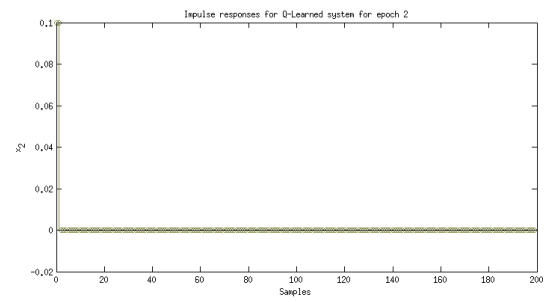
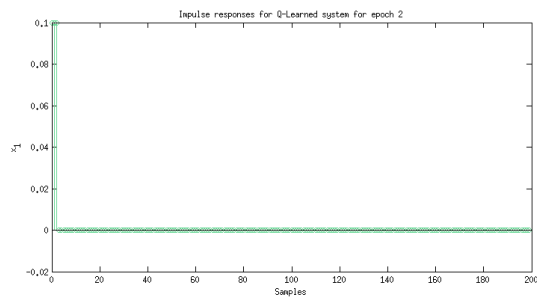
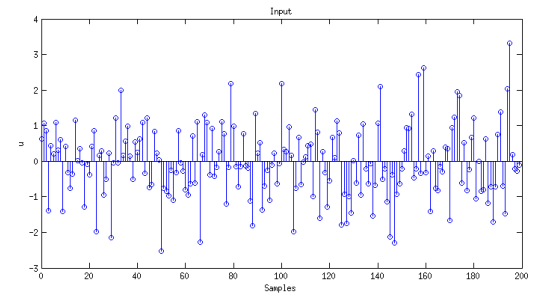
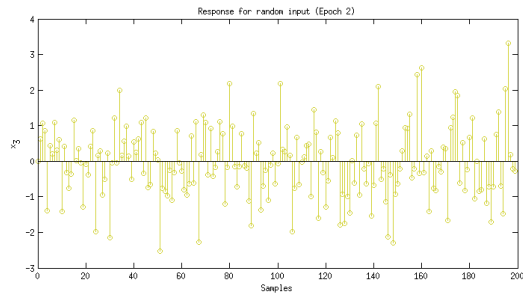
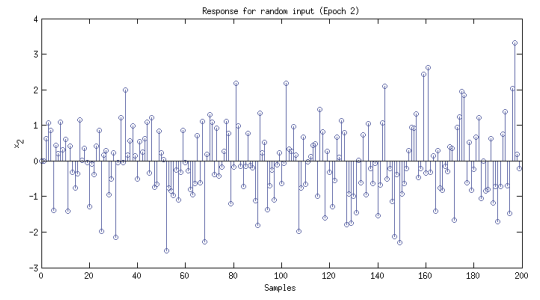
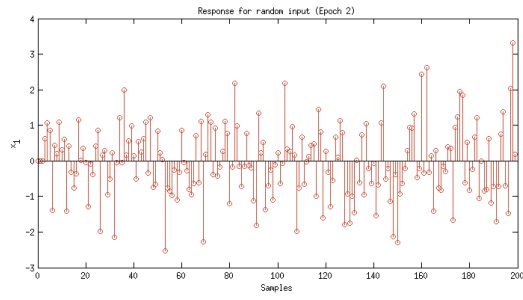
4 Σύγκριση Αποτελεσμάτων

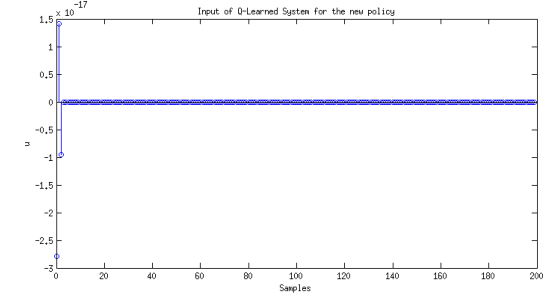
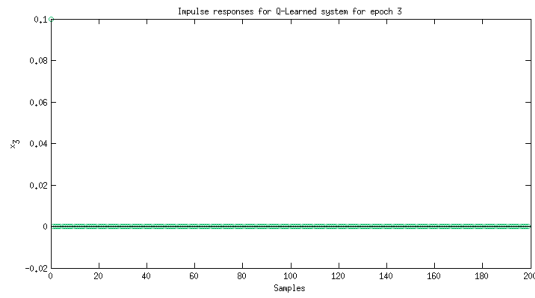
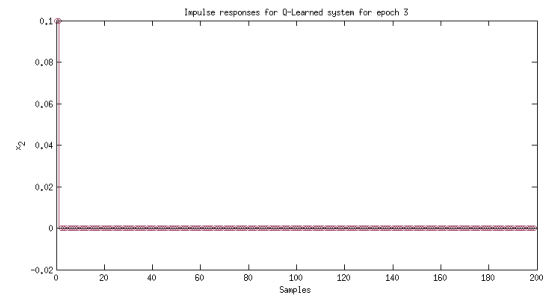
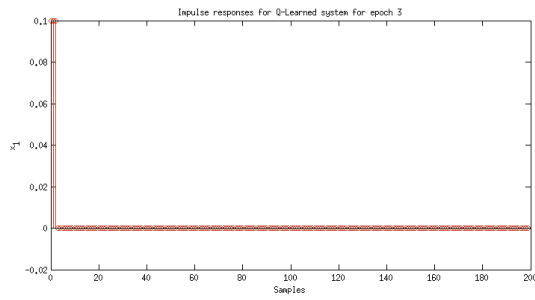
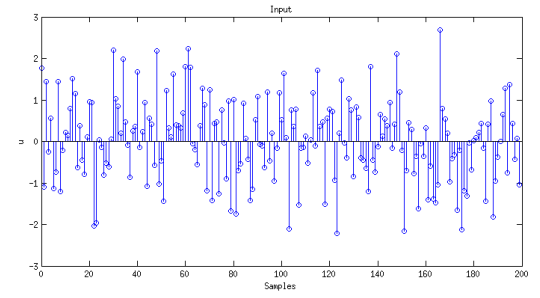
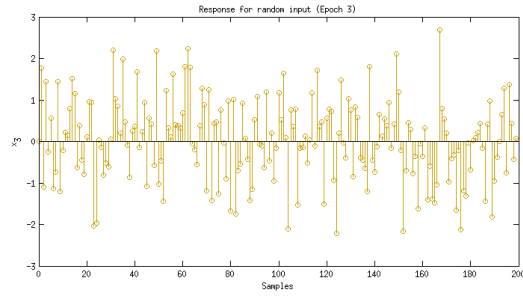
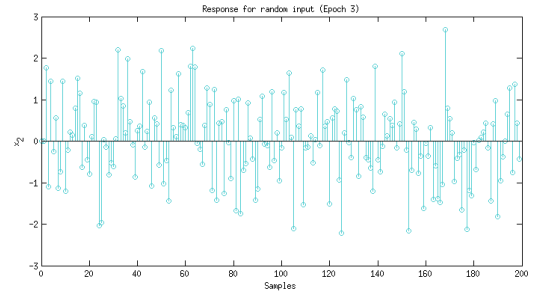
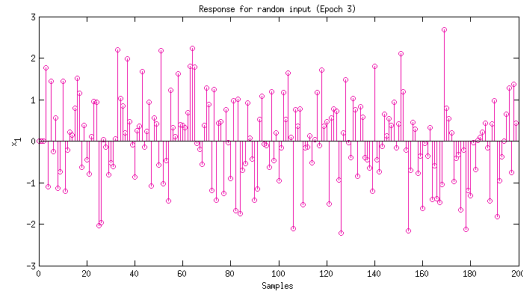
Η γραφική παράσταση των νορμών $\|H - H^*\|_F, \|K - K^*\|_F$ σε κάθε εποχή απεικονίζονται παρακάτω.

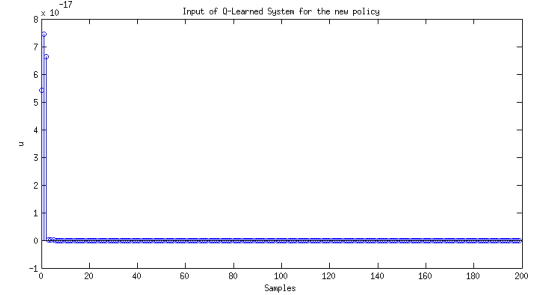
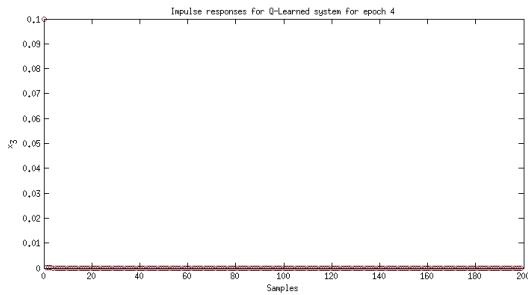
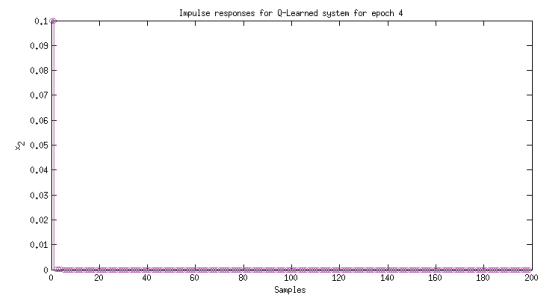
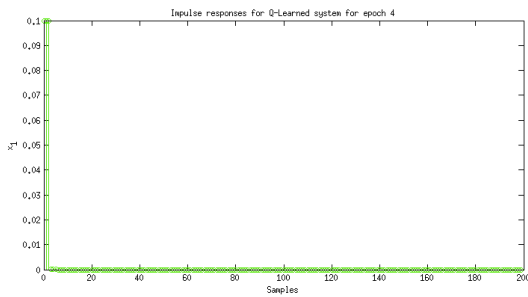
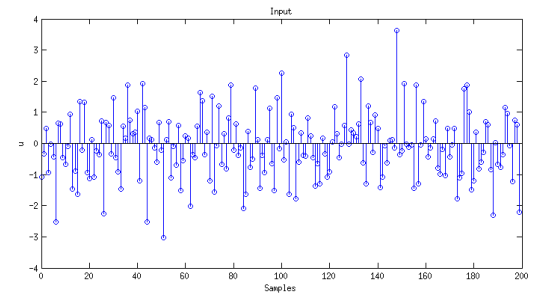
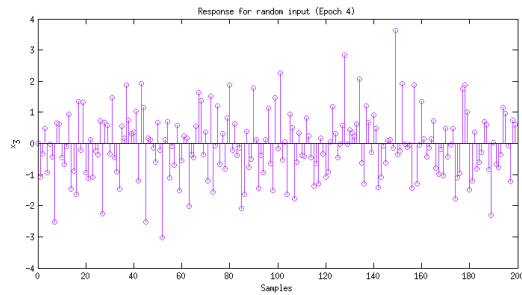
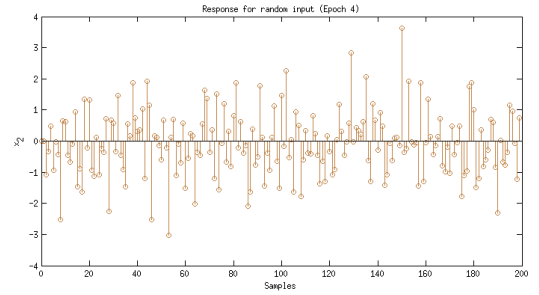
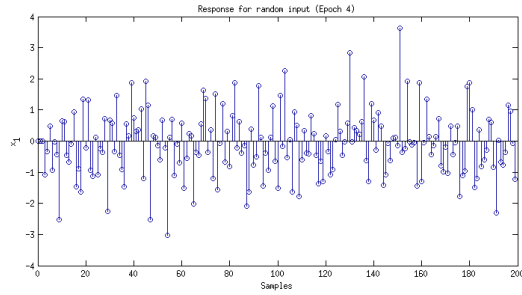
Θεωρήσαμε αρχική συνθήκη $x_0 = (0.1, 0.1, 0.1)^T$. Οι αποκρίσεις σε κάθε εποχή φαίνονται παρακάτω.

5 Πηγαίος Κώδικας

(Ζητούμενο Α) Για τον υπολογισμό των H, K

```
function [ H, K_opt ] = q_learning(A, B, K, Q, rho, Niter, Hprev, x0
, u_samples)
```

```
% Initialize variables
```

```
x = x0;
```

```
Y = [];
```

```

X = [];

% Policy Iteration
for n = 1 : Niter
    u = u_samples(:, n);
    % Calculate quadratic combinations
    phi = kron([x; u], [x; u])';

    % Calculate reward function
    r = x' * Q * x + u' * rho * u;

    % Forward pass to the model
    x = A * x + B * u;
    t = [x; K * x];

    % Calculate new quadratic combinations

    r = r + t' * Hprev * t;

    % Append to matrices
    X = [X; phi];
    Y = [Y; r];

end

% Solve Least Squares Problem
psi = pinv(X) * Y;

dim = length(x) + length(u);
H = reshape(psi, dim, dim);

% Get desired elements
Hux = H(length(x) + 1 : end, 1:length(x));
Huu = H(length(x) + 1 : end, length(x) + 1 : end);

% Policy Improvement - Find optimal value of gain
K_opt = -inv(Huu) * Hux;

end

(Ζητούμενο Β) Το κύριο αρχείο main.m

% Q Learning for Optimal Control with LQR Criterion
% Author: Marios Papachristou
% AM: 03115101
% email: papachristoumarios@gmail.com

%% Parameters
% Actual System Dynamics
A = [0 1 0; 0 0 1; 0 0 0];
B = [0; 0; 1];

```

```

dim = size(A, 1) + size(B, 2);

% Sampling Period
Ts = 1;
sys = ss(A, B, zeros(size(A)), zeros(size(B)), Ts);

% Choose initial condition
x0 = 0.1 * ones(length(A), 1);

% LQR Parameters
rho = 1;
Q = eye(size(A));

%% Ideal LQR
% Solution to DARE
[Kid, Pid, e] = dlqr(A, B, Q, rho);

% Ideal H matrix
Hid = [Q + A' * Pid * A A' * Pid * B;
       B' * Pid * A rho + B' * Pid * B];

% Number of iterations
Niter = 200;
time = 0 : Niter - 1;
epochs = 4;

gain_norms = zeros(epochs, 1);
H_norms = zeros(epochs, 1);

%% Q Learning
L = randn(size(B'));
Hp = zeros(dim, dim);
for ep = 1 : epochs

    % Take random inputs
    u_samples = randn(size(B, 2), Niter);

    [H, K] = q_learning(A, B, L, Q, rho, Niter, Hp, x0, u_samples);

    L = K;
    Hp = H;

    % Update norms plot
    gain_norms(ep) = norm(L - Kid, 'fro');
    H_norms(ep) = norm(H - Hid, 'fro');

    % Plot results for epoch
    Aq_c = A - B * K;

```

```

q_learning_model = ss(Aq_c, zeros(size(B)), zeros(size(A)),
    zeros(size(B)), Ts);

[~, ~, x_q] = lsim(q_learning_model, zeros(1, Niter), time, x0);

figure;
for i = 1 : length(x0)
    subplot(2, 2, i);
    stem(time, x_q(:, i), 'color', rand(1,3));
    title(sprintf('Impulse responses for Q-Learned system for
        epoch %d', ep));
    xlabel('Samples');
    ylabel(sprintf('x_%d', i));
end

subplot(2,2,4);
stem(time, - K * x_q');
title('Input of Q-Learned System for the new policy');
xlabel('Samples');
ylabel('u');

% Simulate response under random noise

[~, ~, x_n] = lsim(sys, u_samples, time);
figure;
for i = 1 : length(x0)
    subplot(2, 2, i);
    stem(time, x_n(:, i), 'color', rand(1,3));
    title(sprintf('Response for random input (Epoch %d)', ep));
    xlabel('Samples');
    ylabel(sprintf('x_%d', i));
end

subplot(2,2,4);
stem(time, u_samples);
title('Input');
xlabel('Samples');
ylabel('u');

end

%% Plot norm differences

figure;
plotyy(1:epochs, H_norms, 1 : epochs, gain_norms);
title('Norms difference from ideal (Frobenius)');
legend('|| H - H* ||', '|| K - K* ||');
xlabel('Epochs');

%% Ideal LQR

```

```

Aid_c = A - B * Kid;

ideal_model = ss(Aid_c, zeros(size(B)), zeros(size(A)), zeros(size(B)
    )), Ts);
[~, ~, x_id] = lsim(ideal_model, zeros(1, Niter), time, x0);

figure;
hold on;
for i = 1 : length(x0)
    stem(time, x_id(:, i), 'color', rand(1,3));
end
title('Impulse responses for ideal system')
legend('x1', 'x2', 'x3')
xlabel('Samples')
ylabel('State vector')

hold off

hold off

figure;
hold on
stem(time, - Kid * x_id');
title('Input of Ideal System')
xlabel('Samples')

hold off

```

Αναφορές

- [1] Bradtke, Steven J. "Reinforcement learning applied to linear quadratic regulation." Advances in neural information processing systems. 1993.